

**YLI-IIN MONIPALVELUREITISTÖN SUUNNITTELU -HANKKEEN
LOPPURAPORTTI
RAKENNERAHASTOKAUSI 2000-2006**

Taustatiedot ja yhteyshenkilö

**Yli-Iin monipalvelureitistön suunnittelu
7775**

**Leena Lehtinen
Yli-Iin kunta, Kierikkikeskus
91200 YLI-II**

Projektin lähtökohta, tavoitteet ja kohderyhmä

Yli-Iin monipalvelureitistön suunnittelu -hankkeen tarkoituksena on luoda kuntaa maanomistajien hyväksymä reitistösuunnitelma, joka toteutuessaan parantaa kunnan matkailuyritysten toimintaympäristöä ja edistää kuntalaisten viihtyvyyttä. Tavoitteena oli myös valmiiden, mutta hajanaisten urien ja polkujen muuttaminen matkailulliseen käyttöön, jolloin urien huoltaminen on helpompaa ja markkinointi mahdollista.

Kohderymänä olivat matkailuyrittäjät ja muut palveluyrittäjät, joiden toimintaympäristöä hanke parantaa sekä paikallisväestö, jonka viihtyvyyttä hanke parantaa uusien aktiviteettien muodossa. Reitistön toteuttamisen avulla voidaan myös sitouttaa paikallisväestöä Kierikkikeskuksen toimintaan.

Yhteistyö

Projektin toimintamalli ja eri tahojen yhteistyö

Projekti toimi kysyntälähtöisesti ja alhaalta-ylös -suunnittelumallin avulla, jolloin suunnittelijan tehtävänä oli olla yhteistyöelin kunnan ja yrittäjien sekä kuntalaisten (maanomistajien ja erilaisten intressiryhmien) välillä.

Osallistujien ja yritysten valinta

Hankeeseen osallistuivat maanomistajat ja erilaiset kunnalliset ja ylikunnalliset intressitahot (kyläyhdistys, moottorikelkkailijat, metsänhoitoyhdistys) sekä Yli-Iin matkailuyritykset ja muut palveluyritykset.

Työnjako ja vastuukysymyksien toimivuus

Yli-Iin kunta hallinnoi hankkeen kirjanpitoa ja hanke suoritettiin yhteistyössä kunnan teknisen viraston kanssa, taloudesta vastasi hankkeen johtaja (Kierikkikeskuksen johtaja Leena Lehtinen) ja suunnittelija toimi erilaisten intressiryhmien yhteensovittajana ja suunnitelman laatijana. Yhteistyö toimi hyvin eri tahojen kesken.

Julkisuus ja tiedottaminen

Hankkeen aloittamisesta tiedotettiin Pohjois-Suomen merkittävimpiin tiedotusvälineisiin. Ainakin Kaleva ja Rantapohja julkaisivat tiedotteen. Hankkeesta pidettiin useita palavereita yhteistyötahojen kanssa ja suunnitelmasta pyydettiin kommentteja ja palautetta koko suunnitteluprosessin aikana ja sen jälkeen. Alustavasta suunnitelmasta tiedotettiin ja pyydettiin kommentteja kunnan johtavilta virkamiehiltä ja päättäjiltä sekä hankkeeseen liittyviltä sidos- ja intressiryhmiltä.

Projektin yhteys muihin hankkeisiin (verkottuminen, yhteistyö)

Hankkeessa huomioitiin Yli-Iin kuntaa koskevat maankäytönsuunnitelmat ja seudulliset suunnitelmat. Yhteistyötä tehtiin Kalajoen hevosvaellusreitistösuunnittelijan ja Ylikiimingin reitistösuunnittelijan kanssa sekä Pohjois-Suomen ja Koillis-Suomen matkailukeskusten kanssa. Tuotteistamisessa tärkeimmät yhteistyökumppaneita olivat draama-matkailuhanke, MAKE-hanke ja valmisteilla oleva Yli-Iin poromatkailuhanke

Tulokset ja hyödynnettävyys

Projektin toteutuneet tulokset ja arvio tavoitteiden toteutumisesta

Projekti työllisti yhden päätoimijan suunnittelijan. Toteutuessaan reitistö työllistää arviolta viisi rakentajaa sekä henkilöitä erilaisiin huolto- ja opastustehtäviin. Muut merkittävät taloudelliset vaikutukset ovat matkailuyritysten verkostoitumisen ja toimintaympäristön kehittyminen kunnallisella ja ylikunnallisella tasolla. Merkittävimmät sosiaaliset vaikutukset ovat paikallisväestön viihtyisyyden lisääntyminen ja ekologisista vaikutuksista korostuivat luonnon ja maankäytön suunnitelmallinen käyttö, jolloin huomioidaan erilaiset suojelualueet.

Suunnitelmalta odotetut tavoitteet on saavutettu sidosryhmien edustajien mukaan hyvin.

Projektin innovatiiviset elementit

Hanke toi lisätietoutta Yli-Iin kuntaan projektien hallinnoimisesta ja suorittamisesta, lisätietoa toiminnasta verkostomaisessa organisaatiossa ja alhaalta-ylös -suunnitellusta. Lisäksi hankkeen avulla edistettiin omaehtoista matkailukehitystä ja yritysten verkostoitumista. Monipalvelureitistösuunnitelman tiedot jäivät kuntalaisille (sidosryhmille) ja Kierikkikeskuksen johto vastaa uudesta ja pysyväisluonteisesta toiminnasta projektin päättymisen jälkeen.

Mitä voidaan siirtää/levittää muiden toimijoiden esim. pk-yritysten, oppilaitosten tai viranomaisten käyttöön

Hankkeen tietoja voidaan käyttää käytännön esimerkkinä (casena) luonnonvara-alan ja matkailun ammatillisissa oppilaitoksissa muun muassa kysyntälähtöisestä ja ruohonjuuritasolla toimivasta kommunikoivasta ja transaktiivisesta suunnittelusta.

Ongelmat ja suositukset

Ongelmat projektin toteutuksessa

Paikallisväestön sitouttaminen sekä maanomistajien ja eri organisaatioiden maankäytön muut suunnitelmat. Eri toimijoiden ristiriitaiset tavoitteet ja keinot niiden saavuttamiseksi.

Suosituksat projektien toimeenpanon kehittämiseksi

Yhteistyön kehittäminen keskustelemalla eri toimijoiden kanssa päämääristä ja suunnittelun arvoista. Projektin hallinnointi ja organisatorinen yhteistyö toimi joustavasti.

Ympäristövaikutukset

Projektin ympäristövaikutusten toteutuminen

Hanke lisää urien käyttöä, joka lisää maaperän kokonaiskulutusta. Monipalvelureitistö kuitenkin suuntaa käytön hyvin (taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti) soveltuville alueille, jolloin maaperän suhteellinen kulutus vähenee ja hyötyvaikutukset näkyvät ympäristön lisäksi aluetaloudessa ja sosiaalisessa viihtyvyydessä.

Loppuraportin laatija ja pvm

11.01.2003

Jussi Rämetsä